

Pohled na českou společnost očima homosexuálů

Dominika Hrachovská

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Dominika Hrachovská**
Osobní číslo: **H12034**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Pohled na českou společnost očima homosexuálů**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení terminologie a teoretických východisek z oblasti homosexuality, homofobie a registrovaného partnerství.

Příprava metodiky empirické části, zpracování projektu výzkumu a stanovení výzkumného problému.

Realizace kvalitativního výzkumu formou rozhovoru.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HIML, Pavel, Jan SEIDL a Franz SCHINDLER. "Miluji tvory svého pohlaví": homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0876-7.

JANOŠOVÁ, Pavlína. Dívčí a chlapecká identita: vývoj a úskalí. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2284-9.

ŠTĚPÁNKOVÁ, Martina a Pavel ČIŽINSKÝ. Registrované partnerství pro začínající. Brno: STUD, 2006. ISBN 80-239-7821-7.

ŠVARÍČEK, Roman a Klára ŠEĎOVÁ. Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-313-0.

ZVĚŘINA, Jaroslav. Sexuologie (nejen) pro lékaře. Brno: CERM, 2003. ISBN 80-7204-264-5.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Hana Včelařová

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

9. prosince 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

27. dubna 2016

Ve Zlíně dne 9. prosince 2015

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 27. 4. 2016

.....

..... Srachosť

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíáde k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce Pohled na českou společnost očima homosexuálů se zabývá problematikou homosexuálně orientovaných lidí ve společnosti. V teoretické části se věnuje definicím spojeným s tímto tématem – homosexualita, historie a vznik homosexuality, proces coming out. Dále také homofobií, diskriminací a registrovaným partnerstvím. Praktická část popisuje výzkum realizovaný kvalitativně pomocí rozhovorů s homosexuálně orientovanými respondenty.

Klíčová slova: homosexualita, coming out, homofobie, diskriminace, registrované partnerství

ABSTRACT

Bachelor thesis View of Czech society through the eyes of homosexuals deals with the issue of gay people in society. The theoretical part focuses on terminology associated with this subject: homosexuality, history and the emergence of homosexuality, the process of coming out, as well as homophobia, discrimination and registered partnerships. The practical part describes qualitative research conducted by interviews with homosexually oriented respondents.

Keywords: homosexuality, coming out, homophobia, discrimination, registered partnerships

Ráda bych tímto poděkovala PhDr. Haně Včelařové za vedení bakalářské práce, její cenné rady a připomínky. Dále bych ráda poděkovala svým kamarádům za poskytnuté rozhovory, jejich ochotu a čas. A v neposlední řadě chci poděkovat své rodině, kteří mě po celou dobu pomáhali a motivovali.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronicky nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 HOMOSEXUALITA	11
1.1 HOMOSEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ	12
1.2 TEORIE VZNIKU HOMOSEXUALITY	13
1.3 HISTORICKÝ VÝVOJ HOMOSEXUALITY	15
1.3.1 Starověké Řecko a Řím	16
1.3.2 Středověk.....	18
1.3.3 Novověk	19
1.4 COMING OUT	20
2 HOMOSEXUALITA A SPOLEČNOST	22
2.1 HOMOFOBIE	24
2.2 DISKRIMINACE	26
3 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ	28
3.1 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE	29
3.2 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ VE SVĚTĚ	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
4 METODOLOGIE VÝZKUMU	33
4.1 VÝZKUMNÉ CÍLE	33
4.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	33
4.3 TECHNIKA SBĚRU DAT	34
4.4 VÝZKUMNÝ SOUBOR	34
4.5 REALIZACE VÝZKUMU	35
5 ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT	36
5.1 POŘÁD JSEM TO JÁ	37
5.2 POHLED ZA OPONU	38
5.3 HOREČKA SOBOTNÍ NOCI	39
5.4 VEZMEŠ SI MĚ?	40
6 INTERPRETACE DAT DLE VÝZKUMNÝCH CÍLŮ	42
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	45
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	47
SEZNAM OBRÁZKŮ	48
SEZNAM TABULEK	49
SEZNAM PŘÍLOH	50

ÚVOD

Homosexuální orientace lidí je v dnešní době čím dál více probírána a diskutována jak mezi širokou veřejností, tak i mezi odborníky, zabývajícími se tímto tématem. I přesto, že v České republice má každý člověk stejná lidská práva a žije zde svoboda projevu, můžeme se velmi často setkávat s diskriminací homosexuálů. Homosexuální lidé jsou mnohdy vyčleněni z kolektivu pouze pro svoji sexuální orientaci a ostatní lidé jimi opovrhují. Tito lidé si nejsou schopni připustit, že homosexuálové jsou stejní lidé, jako jsou oni sami a vytváří vůči nim negativní postoje.

Velký význam pro toleranci a zastání nejen homosexuálů, ale i dalších menšin zastává obor sociální pedagogika. U problematiky homosexuální orientace se odborníci snaží zejména o komunitní práci, vzdělání či informovanost o prevenci proti pohlavním chorobám. V průběhu let se pohled veřejnosti na homosexuály vždy lišil a pravděpodobně i dále lišit bude. Ve středověku byla homosexualita považována za hřích, po vzniku států v novověku byla homosexualita v hodně zemích považována za trestný čin. Dnes je již homosexuální orientace přijímána lépe a v České republice má dokonce i svoji podporu v zákoně o registrovaném partnerství. Tento zákon, pro možnost uzavření partnerského vztahu u jedinců stejného pohlaví je v platnosti od roku 2006. Registrované partnerství lze však brát pouze jako prvním krokem pro zrovnoprávnění homosexuálních párů jelikož podmínky tohoto partnerství se prozatím ani zdaleka nemůžou rovnat s podmínkami po svazku heterosexuálních párů. I přes tyto celosvětové tendence o zrovnoprávnění homosexuální orientace jsou na naší planetě stále země, ve kterých je homosexualita naprosté tabu.

V první kapitole teoretické části bakalářské práce se věnujeme pojmům homosexualita, dále pak homosexuální chování, historii homosexuality a také pojmu coming out. Druhá kapitola teoretické části se zabývá homosexualitou a společností, vymezuje pojmy homofobie a diskriminace. Ve třetí části se věnujeme registrovanému partnerství, nejen u nás, ale i ve světě.

Cílem bakalářské práce je zjistit názory homosexuálů na chování společnosti vůči nim. Tomuto se věnujeme v praktické části pomocí polo strukturovaných rozhovorů. Všechny rozhovory budou uskutečněny s homosexuály žijícími v Brně.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HOMOSEXUALITA

Homosexualita provázela lidskou společnost ve všech dobách, v různých kulturách. Její existence byla často posuzována odmítavě díky neznalosti příčin a projevy homosexuality byly trestány. Díky rozvoji vědy a vědeckých poznatků ve 20. století došlo k objevení příčin i charakteru homosexuální orientace. Byly také provedeny neúspěšné pokusy o vyléčení homosexuality, které prokázaly nemožnost její změny. Přesto však stále přetrvávají předsudky některých lidí vůči homosexuálům.

Homosexualita pochází z řeckého slova *homós*, což znamená stejný a latinského slova *sexus* znamenající pohlaví. Používají se také označení homosexuální orientace, homosexuální preference, homosexuální zaměření, homosexuální založení a další. (Brzek, Pondělíčková – Mašlová, 1992, s. 15)

Označení homosexuální a homosexualita nebyly v polovině devatenáctého století známé. Zásahu na uvedení do odborného jazyka má Karoly Benkert, který jako první toto označení použil. Použil ho jako náhradu za doposud znějící označení „sodomie“ nebo „pederastie“. Další kdo se snažil o zavedení nových termínů, byl Němec Karel Ulrich. Ten prosazoval výrazy „ur-ning“ jako označení pro homosexuální muže a „urning“ pro homosexuální ženy. Tato označení se však neujala. Pojem „homosexualita“ a „homosexuální“ převážil v běžné mluvě zásluhou Richarda von Krafft–Ebinga a Magnuse Hirschfelda, kteří tyto výrazy uvedli do obecnějšího povědomí. (Zvěřina, 2003, s. 120)

V minulosti homosexualita figurovala na seznamu nemocí, avšak díky svobodomyšlnému pojetí společnosti byla sexuální orientace v roce 1992 vyňata z Mezinárodní klasifikace nemocí Světové zdravotnické organizace. Homosexualita je osobitý rys, který jedinec nemůže ovlivnit. Pro ženy se vžilo označení *lesba*, pro homosexuální muže *gay*. (Brzek, Pondělíčková – Mašlová, 1992, s. 30)

Dle Procházky (2004, s. 30) homosexualitou rozumíme výlučnou nebo převažující sexuální a citovou náklonnost k osobám stejného pohlaví. Je to celoživotní, neměnný a nositelem nezvolený stav.

Dnes je již známo, že většina homosexuálních mužů má zcela normální hladiny pohlavního mužského hormonu. Odlišnost nespočívá v chybění hormonu, ale v odlišné reakci sexuálních center mozku na hormon. (Brzek, Pondělíčková – Mašlová, 1992, s. 60)

První kapitola vymezuje, co termín homosexualita znamená a kdo jej poprvé použil. Dále seznamuje s rozdílem mezi homosexuálním a sexuálním chováním. Je věnována pozornost teoriím, které popisují vznik homosexuality a také její historický vývoj. V neposlední řadě se první kapitola věnuje také pojmu coming out, který je pro homosexuálně orientované jedince velmi důležitým procesem.

1.1 Homosexuální chování

Sexuálním chováním rozumíme, zda člověk praktikuje fyzické sexuální aktivity s osobou stejného nebo opačného pohlaví. Z toho vychází označení pro homosexuální nebo heterosexuální pohlaví. Homosexuálním chováním se rozumí pohlavní styk nebo jiná sexuální aktivita s osobou stejného pohlaví. Je však potřeba rozlišovat mezi homosexuálním chováním a homosexualitou. (Nedbálková, 2007, s. 2)

Většina osob se celý život chová dle své sexuální orientace, u homosexuálně orientovaných jedinců to však nemusí být vždy tak lehké. Někteří z nich si své zaměření neuvědomí nikdy, jiní se s ním naopak nehodlají smířit a stejnopohlavní styk odmítají. (Procházka, 2002, s. 5)

Jedinci, kteří jsou heterosexuálně orientovaní, se mohou v určitých životních situacích zachovat homosexuálně. Jedná se například o pohlavní styk mezi vězni nebo také heterosexuální muži či ženy provozují homosexuální prostituci. Pokud však dojde k navázání takového „zástupného“ vztahu, jedinec se při první příležitosti (například propuštění z věznice) navrácí zpět ke své biologicky determinované sexuální orientaci. Všeobecně se však usuzuje, že pro homosexuální chování mají tito účastníci určité předpoklady. (Janošová, 2000, s. 15)

Ve státech a některých společnostech, především na východě, jako je Írán nebo Nigérie, je sexuální styk mezi osobami stejného pohlaví trestný, jedná se o tresty nejvyšší, jako je například trest smrti. Ve většině evropských, asijských státech nejsou kladeny překážky pro dobrovolný sex mezi osobami stejného pohlaví, pokud již dosáhly hranice věku daného státu pro provádění sexuálního styku. Ve Francii byla sodomie vyňata z trestního zákoníku v roce 1791, v České republice se tak stalo v roce 1961, kdy byl novelizován trestní zákon. V roce 1989 byly zrušeny zákony trestající homosexuální styk již ve 23 členských státech Rady Evropy. (Bobek, Boučková, Kühn, 2007, s. 260)

1.2 Teorie vzniku homosexuality

Homosexualita nebyla až do současnosti prozkoumána do takové míry, aby byly jasně řečeny odpovědi na příčiny vzniku homosexuality. Teorie, jak homosexualita vzniká, jsou různorodé. Během posledních pár desítek let ve veřejné diskuzi zakotvily dva názory: dle prvního názoru je homosexualita určena již při početí, tedy geneticky, naopak druhý názor míní, že se jedná o úchylku a poruchu vývoje a je třeba ji léčit.

Z provedených průzkumů a odborného poznání však vyvstává názor, že vznik homosexuality nelze vysvětlit pouze jednou určitou příčinou, ale její původ se participuje na větší počet činitelů. Dle Janošové (2000, s. 30) „*Sama predispozice asi k rozvoji homosexuality nestačí, ale také naopak, ani nepříznivý psychický vliv se nemůže uplatnit, není-li pro něj dítě vnímavé. V každém případě se o budoucí sexuální orientaci rozhoduje dlouho předtím, než se v pubertě probudí.*“

Teorie o dědičnosti

Že je homosexualita dána geneticky jako první ve vědecké diskuzi zastával například Westphal. V této oblasti patří k nejdůležitějším výsledky testů, které provedl Kallmann u mužských dvojčat. Prokazují, že porucha může vzniknout ve velice raném stádiu vývoje plodu a že jednovaječná dvojčata se shodují častěji v homosexuální orientaci než dvojvaječná (Freund, 1962, s. 159)

Autory další významné studie jsou Baileys a Pillard, kteří tvrdili, že na straně matky je výskyt mužských homosexuálů 3x častější, než na straně otce. (Weiss, 2010, s. 108)

Teorie i vlivu vývoje jedince v prenatálním období

Tato teorie uvádí, že homosexualita vzniká v průběhu nitroděložního vývoje. V prenatálním období mezi čtvrtým až šestým měsícem těhotenství probíhá u lidského plodu sexuální rozlišení centrální nervové soustavy. Homosexualita je výsledkem nesymetrického přísunu hormonů do center nervové soustavy právě v tomto období lidského vývoje. Možnost vzniku homosexuální orientace nevyklučuje ani prožitý stres matky či požití toxických látek během těhotenství. V minulosti se lidé domnívali, že za mužskou homosexualitou stojí nízká hladina testosteronu u jedince. (Interkulturní vzdělávání, 2002)

Teorie o vlivu prostředí a výchovy

V současnosti je s touto teorií spjato nejvíce odborníků studujících příčiny sexuální orientace. Předpoklady pro sexuální orientaci na člověka stejného pohlaví jsou získány v průběhu prvních třech let života jedince. Hlavní roli hraje výchova rodičů, avšak větší závažnosti zanechává tato výchova pouze u jedinců s odlišným prenatálním vývojem nebo genetickou dispozicí. V pozdějších letech může výskyt dominantní matky či absence otcovského vzoru může u chlapců vyvolat sklony k homosexualitě. Pro dítě může být symptomem pro vznik homosexuální orientace přemíra či naopak nedostatek lásky od rodiče stejného pohlaví jako dítě. (Interkulturní vzdělávání, 2002)

Teorie svedení

Příčinou vzniku homosexuality u této teorie je sexuální zneužití dospívajícího jedince dospělým jedincem stejného pohlaví. Pro možnost vzniku lesbické orientace u dívek teorie připouští možnost negativní sexuální zkušenosti (sex v příliš brzkém věku, znásilnění). U těchto žen vzniká spíše hluboký odpor k mužskému pohlaví, jež si ojediněle kompenzují lesbickým vztahem. V současnosti tato metoda již v odborných kruzích ztrácí výraznějšího zastání. (Interkulturní vzdělávání, 2002)

Jak jsme uvedli v předchozí kapitole, homosexualita byla až do roku 1992 považována za onemocnění a proto se jí plno odborníků snažilo vyléčit. Při této léčbě byly zejména v období po druhé světové válce používány velmi kruté metody.

Metoda averzní – pokud nastali u jedince homosexuální myšlenky, byl jedinci poskytnut prostředek vyvolávající zvracení. V radikálnějších případech byly jedinci aplikovány elektrické šoky.

Starší psychoanalytická metoda – léčba probíhala pomocí podání drogy LSD. Cílem bylo u jedince odbourání nepříjemných vzpomínek z dětství, které měly být příčinou jeho homosexuálních sklónů.

Stereoaktické metody – neurochirurgickým operačním zákrokem se doktoři snažili o pozměnění mozkových center, které řídí sexualitu člověka. V několika případech bylo touto metodou docíleno ke změně sexuální orientace jedince, avšak negativní následky této operace byly neúměrně vysoké a také samotné riziko úmrtnosti při této operaci bylo značně vysoké

Kastrace – provedením kastrace u mužů bylo docíleno pouze snížení sexuálního pudu, nevedla však ke změně orientace jedince.

Dörnerova metoda – touto metodou byly matkám cíleně dávkovány během těhotenství pohlavní hormony. Léčba byla však brzy zamítnuta, z důvodu obav neočekávaného zásahu do vývoje embrya v těle matky.

Pozdější psychoanalytická metoda – psychické vedení jedince k tomu, přičemž byly podněcovány jeho heterosexuální složky jeho sexuální orientace.

Pokusy o adaptaci v současnosti – nastává u homosexuálů, kteří se z důvodů výhod manželství a možnosti rodičovství rozhodnou vzdát se vztahu se stejným pohlavím. Velmi často má však toto rozhodnutí negativní účinky na duševní zdraví jedince a místo adaptace k heterosexuálnímu vztahu dochází maladaptaci, tedy falešné adaptaci. (Janošová, 2000, s. 125 - 130)

V roce 2000 vydala Americká psychiatrická asociace dokument, na jehož základě nedoporučuje léčbu homosexuality z důvodu nedostatečně prokazatelné studie o účinnosti těchto metod. (Weiss, 2010, s. 116)

1.3 Historický vývoj homosexuality

I přes nedostatek informací souvisejících s počátkem vzniku homosexuality je předpokládáno, že lidé udržovali homosexuální styky již několik století před počátkem našeho letopočtu. V minulosti se vědci snažili získat informace díky studiu šestasedmdesáti primitivních společností. Výsledky ukázaly, že dvacet sedm kultur homosexuální chování potlačovalo například trestem smrti. Zbývajících devětatřicet kultur homosexuální chování netrestalo, ba naopak se takové chování stávalo součástí náboženských ceremoniálů. (Brzek, Pondělíčková- Mašlová, 1992, s. 105)

První zmínky, které se dochovaly v souvislosti homosexualitou, pocházejí z období Babylonské říše, kde byl homosexuální pohlavní styk trestán kastrací. Zlepšení zacházení s homosexuály nastalo až v době starého Egypta, kdy začala být homosexualita více tolerována. Podle egyptské mytologie chtěl bůh Sutech znásilnit brutálním způsobem boha Hora, aby mu dal najevo svou nadřazenost. Homosexualita se začala stávat součástí všedního života a ve starověké Mezopotámii bylo možno naleznout nevěstince s mužskými prostitutky. (Česká televize, 2008)

„Z historického hlediska prošlo hodnocení homosexuality mnoha změnami. Nejdříve byla považována za amorální zvrácenost, poté za sexuální úchylku, a dnes se objevuje snaha považovat ji za rovnocennou pohlavní orientaci, což nachází v některých zemích svůj výraz i možností uzavírat tzv. registrované partnerství, ve kterých jsou partneři stejného pohlaví nadáni právy obdobnými právům sezdaných osob v heterosexuálním manželském svazku.“ (Jandourek, 2001, s. 98)

Ve staré Číně homosexualitu potlačovali, považovali pohlavní styky mezi muži za plýtvání mužskou silou, což způsobovalo narušování nezbytné tělesné a duševní rovnováhy. Velmi netolerantní byli k homosexuálním projevům Židé, kteří stejnopohlavní styky trestali ukamenováním. V islámském světě, kde panuje Korán, je homosexuální chování stále zakázáno a ještě v roce 1979 byli lidé trestáni popravami. (Brzek, Pondělíčková – Mašlová, 1992, s. 107)

Prérijní Indiáni například rituálem „pláňového tance“, který zajišťoval úspěšný lov bizonů, udržovali homosexualitu mezi sebou. Znali také transsexualitu, kterou nazývali „Dvojím Duchem“. (Česká televize, 2008)

Homosexuální chování bylo nejvíce rozšířeno v období starověkého Řecka a právě tomuto období spolu s Římem budeme věnovat v následující podkapitole. Dále pak také středověku a novověku.

1.3.1 Starověké Řecko a Řím

Starověké Řecko je nejspíše jedinou společností, kde je možno doložit, že zde byla homosexualita považována za skutečnou, rovnocennou a plnohodnotnou variantou homosexuálního chování. Ženy měly v tomto období nedůstojné postavení ve společnosti, jejich posláním bylo především rodit zdravé chlapce, zatímco muži mohli mít kromě žen neutajované vztahy s mladými chlapci. Homosexuální vztahy byly dokonce upřednostňovány předtím, než mladí muži vstoupili do manželství se ženou. (Brzek, Pondělíčková – Mašlová, 1992, s. 105)

Homosexuální vztah s mladými chlapci udržoval například Sofoklés, který byl díky této zálibě v mladých chlapcích nazýván „hochomilem“. V Athénách nastal v 7. století před naším letopočtem rozkvět mužské prostituce. Dokládá to nejstarší řecký zákoník. O století později byly však vydány zákony, které tuto činnost trestně postihovaly. Jeden zákon zakazoval

otci, bratrovi či poručníkovi pronajímat chlapce. Další zákon stanovoval, že muž, který prodává své tělo, nesmí být přijat mezi archonty (tj. sbor devíti nejvyšších vládnoucích úředníků), ani se stát knězem či vykonávat nějaký státní úřad. (Fanel, 2000, s. 78)

Dle některých autorů se homosexualita rozšířila s rozmachem života v městských státech, než k tomu však došlo, byla homosexualita přítomna pouze u chámových kněží bohyně Kybelé. (Fanel, 2000, s. 46)

Homosexuální chování bylo nejrozšířenější v dórských obcích, kde bylo součástí Spartského vzdělávacího a výcvikového systému. Aristotelés dokonce podezříval Kréťany, že homosexuálním chováním omezují porodnost. Město Théby mělo svoji Svatou družinu bojovníků, ve které bojovali pouze homosexuálové. Panovala domněnka, pokud budou bojovníci propojeni navzájem milostným poutem, pak budou bojovat statečněji, protože povedou boj jen za sebe, ale také za své milence. Družina byla zničena po 33 let existence v bitvě u Chaerone. (Česká televize, 2008)

Nelze také opomenout prostituci lesbickou. Bohaté ženy kvůli ní navštěvovaly „tajné kluby“ a lázně. (Fanel, 2000, s. 78) Označení „lesbička“ bývá odvozováno od řeckého ostrova Lesbos, kde provozovala básnička Sapphó školu pro mladé dívky.

V Římě homosexualitu označovali za „řecký mrav“. Nebyla trestána, avšak pravý Říman homosexuální styky nezažíval. (Drápal, 2013, s. 171) Starý Řím tak přejal od Řecka nejen vyspělou kulturu, ale také do jisté míry toleranci k homosexuálnímu chování. Nelze však říci, že homosexuální chování posuzovali na stejné úrovni jako heterosexuální. I přesto, že homosexualita nebyla trestána a byla rozšířena, na celoživotní homosexuální orientaci bylo pohlíženo jako na nedostatečnou mužnost. (Brzek, Pondělíčková – Mašlová, 1992, s. 106)

Homosexuální chování provozovali také římsí císaři. Například císař Nero uzavřel sňatek s mužem, avšak jediný císař, kterému však byla homosexualita trpěna, byl Hadrián. Důvodem bylo především to, že po mnoha letech válek, přinesl Římu mír. (Drápal, 2013, s. 172) Hadriánova láska k řeckému mladíkovi Antinoosovi byla tak silná, že když se mladík utopil při plavbě na Nilu, Hadrián na jeho počest nechal vztyčit nespočet soch a postavit ve Středním Egyptě město Antinoupolis. (Česká televize, 2008)

Dalším císařem, který bývá označován za homosexuála, je Caesar. Uvádí se, že během svého pobytu u dvora krále Níkoméda v Malé Asii, udržoval právě s Níkomédem sexuální vztah. Tyto zvěsti zaznamenal Cicero ve svých listech. (Fanel, 2000, s. 78)

V Římě však oproti Řecku bylo již jasné, že je homosexualita na ústupu, což dokazovali tresty za pohlavní styky s mladíky. Začal nastupovat středověk a s ním i nástup křesťanství. A to vidělo v homosexualitě jediné. Hřích.

1.3.2 Středověk

V raném středověku nastoupilo křesťanství, které mělo záporný postoj k homosexualitě. Tento záporný postoj byl založen na vyprávění o městu Sodoma, ve kterém mělo být homosexuální chování velmi rozšířeno, než došlo k jeho zničení právě díky homosexualitě a homosexuálnímu chování. Názory křesťanských myslitelů se však lišily. Například Tomáš Akvinský zaujímal velmi odmítavý postoj, zatímco Origenes ve své době vykládal zničení Sodomy nikoliv jako trest za homosexualitu, ale jako trest odmítnutí poutníků o pohostinství. Vliv na odmítavý postoj vůči homosexualitě měly také listy z Nové zákona Pavla z Tarsu. (Brzek, Pondělíčková – Mašlová, 1992, s. 108)

Dle Fanela (2000, s. 94) nebylo Pavlovým záměrem vyslovit morální odsouzení homosexuality jakožto takové, ale vyhlásit Boží milost také pro homosexuály. Jan Zlatoústý, mnich, který zasvětil svůj život Bohu, ve svém spisu přiznal, že v křesťanské společnosti jeho rodného města homosexualita pronikla do všech sociálních vrstev. Mezi mnichy i „svatými otcí“ však nalezneme i takové, kteří prožili lásku k muži. Jedná se o svatého Augustina, který ve svém autobiografickém spise popsal lásku ke svému příteli. (Fanel, 2000, s. 95)

Většina zákonů týkající se zákazu homosexuálních projevů byla však zřizována pozemskými panovníky bez podpory církve. Byzantský císař Justinián zařadil ve svém zákoníku homosexuální anální styk do stejné kategorie jako cizoložství, za což byl možný i trest smrti. Kolem roku 650 byl také uzákoněn trest a to kastrace v případě, že došlo k homosexuálnímu chování. (Fanel, 2000, s. 102)

I přes tresty spojené s homosexualitou a homosexuálním chování byl středověk nakloněn homosexuálním prostitutům. Ti se museli před zákonem na jednu stranu ukrývat, na druhou stranu však museli svým potenciálním zákazníkům dávat najevo, že jsou tam pro ně. Začali vznikat nevěstince, které se stali oblíbenými. Působili zde především homosexuální muži, výjimkou však nebyly ani ženy. Zákazníky se stávali především kněží, kromě nich také cizinci a šlechtici. (Fanel, 2000, s. 104)

Od 14. století však začala být homosexualita odsuzována a trestána ze strany veřejnosti. Panovníci ukládali tresty všem, u kterých se homosexualita vyskytla. Francouzský král Filip

začal vyvraždovat templáře a o 15 let později nechala jeho dcera sesadit z trůnu svého manžela Edwarda druhého, který byl svou homosexuální orientací proslulý. Paradoxem však je, že i přes všechny tyto tresty byla mužská prostituce v rozkvětu, především v Paříži. (Fanel, 2000, s. 132)

1.3.3 Novověk

Na konci období středověku a začátku renesance byla homosexualita v tehdejších dobách označována jako sodomie, v Evropě společensky odsuzována a trestná. V tomto období však vznikla dvě významná díla a to Božská komedie od Danta Alighieriho a Dekameron od Giovanniho Boccacia. (Fanel, 2000, s. 133) Právě Dantova Božská komedie v části Peklo obsahuje mnoho jmen sodomitů. (Česká televize, 2008)

Mezi významnými umělci k homosexuálům patřili například Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonarrotti, nebo Caravaggio. Da Vinci byl v roce 1476 vyšetřován pro milostný poměr s mladým chlapcem, vyšetřování však bylo po dvou měsících ukončeno bez jakéhokoliv potrestání. Homosexualita se týkala také církevních hodnostářů, dokonce i papežů. Jedním z nich byl papež Julius III., který udržoval vztah se svým adoptivním „synovcem“ Innocenzo Ciochi Del Monte. Jednalo se o negramotného sirotka, kterého papež jmenoval do úřadu cardinalis nepos, což jej zařadilo mezi nejmocnějšího muže té doby. Vznikaly satiry, které ho nazývali Ganymédés, což bylo renesanční označení pro homosexuála (Česká televize, 2008)

V Anglii v této době nastal rozkvět homosexuální prostituce. Existovaly nevěstince, kde se nacházeli pouze homosexuálové, další formou bylo zaměstnání homosexuálních chlapců jako sluhů a domácích pomocníků. Známým homosexuálem, který prováděl homosexuální styky se svým služebnictvem, byl Sir Francis Bacon. Nejen on ale i jeho bratr Anthony Bacon byl homosexuál. (Fanel, 2000, s. 164 – 172)

Anglie však nebyla jediná, která měla na trůnu nebo ve vládě homosexuály. V sedmnáctém století vládl ve Francii Ludvík XIII, který udržoval vztah se sluhou na královském dvoře. (Fanel, 2000, s. 179)

Zatímco v Anglii a Francii byla společnost k homosexualitě více méně tolerantní, v Americe byli lidé za homosexuální styky trestáni smrtí. Tehdejší zákon o sodomii se však nevztahoval na sexuální styk mezi ženami a zahrnoval pouze muže. Roku 1636 proto reverend Cotton navrhl úpravu zákona proti sodomii a zahrnul do ní tresty pro lesbické ženy. Ty měly být

trestány smrtí stejně jako stejnopohlavní styk mezi muži. Také první americký prezident George Washington byl homosexuál, přesto se na nátlak společnosti oženil. Byl zamilován do svého bratra Lawrence, který však zemřel a Washington se po jeho smrti zamiloval do pohraničního vojáka. Změna v chování k homosexuálně orientovaným jedincům nastala až ve druhé půlce osmnáctého století. Homosexuální styk byl odsuzován, avšak docházelo i k mírnějším názorům na něj. (Fanel, 2000, s 207- 210)

1.4 Coming out

Pokud bychom se drželi překladu z anglického jazyka pak termín coming out označuje „ukázání se“ nebo také „vyjít ven“. Jedná se o dlouhodobý proces, který označuje proces nalézání, objevování, zpracování a přijímání vlastní sexuální identity jedince a následné přiznání se okolí. (Kolektiv autorů, 2003, s. 55)

Pokud jedinec není ochoten nebo schopen přijmout svoji sexuální orientaci a snaží se ji změnit, označujeme tento stav za egodystonní sexualitu. (Weiss, 2012, s. 113)

Coming out souvisí také s nalezením partnera či partnerky, ale především s dosažením vnitřního klidu a spokojenosti. Pro homosexuálně orientované jedince bývá často velmi obtížné přiznat svoji orientaci z důvodu strachu, jak tuto informaci okolí přijme. Homosexualita stále ještě není vnímána jako přirozená věc a proto se se svou orientací stále spousta homosexuálů potýká. (Zvěřina J, 2003, s. 122)

Americký sexuolog Eli Coleman vytvořil 5 stupňový model, který zobrazuje nepřeborné množství osobitých faktorů coming out:

- **Precoming out** – jedinec si je vědom určitých odlišností, které však není schopen pojmenovat. U homosexuálně orientovaných mužů to může znamenat například narušený vztah k otci.
- **Coming out** - člověk chápe, že zdrojem pocitu odlišnosti je jeho sexuální orientace avšak se zde vyskytují tendence svou identitu odmítat.
- **Explorace, zkoušení** – v této fázi začíná pro jedince první experimentace, zkouší navazovat první krátkodobé sexuální vztahy a sbírá zkušenosti. Integruje se do společenských skupin, které odpovídají jeho sexualitě.
- **Vztahová, partnerská fáze** – jedinec v souladu se svou orientací navazuje partnerské vztahy, ve kterých uspokojuje svoje potřeby jak citové, tak sexuální.

- **Integrace** – v této fázi dochází k integraci jedince, ustálí se jeho žebříček hodnot a jedinec se cítí kompletní a spokojený. (Kolektiv autorů, 2003, s. 65)

Proces, kdy si jedinec uvědomuje svoje vlastní já, začíná v pubertě a pokračuje do období adolescence. Výzkumy, které se coming outem zabývaly, ukázaly, že homosexuálně orientovaní muži si svoji orientaci nejčastěji uvědomují mezi 12. a 16. rokem života. Coming out celkový téměř vždy probíhá po 20. roce života. Dle některých dalších studií probíhá mezi 19. a 23. rokem života. (Procházka, 2002, s. 19)

Procházení coming outem je však mnohem snazší, když jedinec bude vyrovnaný a spokojený sám se sebou. Nejprve se může svěřit odborníkovi nebo svému blízkému kamarádovi. Zde ovšem vyvstane problém s tím, pokud se svěříme kamarádovi stejného pohlaví, který nám není natolik blízký nebo mu chybí dostatečná tolerance. (Nedbálková, 2007, s. 16-17)

Největší strach při coming outu pociťují jedinci především v přiznání se rodičům a jejich následné reakce. Zcela výjimečně se vyskytují odmítavé reakce, většinou však nemají rodiče o homosexuální orientaci svého dítěte tušení a jsou touto skutečností překvapeni. Tolerantnější v této situaci bývá matka, problém však většinou nastává u věřících rodičů. (Procházka, 2002, s. 17)

Z důvodu obavy před diskriminací a chování okolí trvá coming out často několik let a většinou dochází k zveřejnění orientace jen před úzkým okruhem vybraných osob. Právě chováním a postojem společnosti se budeme zabývat v následující kapitole. Seznámíme se s pojmy homofobie a diskriminace, zaměříme se také na to, jak se proti nim bránit a vymezíme si diskriminační důvody, které stanovuje Antidiskriminační zákon.

2 HOMOSEXUALITA A SPOLEČNOST

Jak jsme si uvedli v předchozí kapitole, homosexuality se objevuje ve společnosti od jejího počátku. Ať se jedná o náboženství a církve, kdy její hodnostáři udržovali vztahy s chlapci, nebo také o literaturu a umění, kdy vznikaly díla obsahující homosexuální tematiku. Na podporu homosexuálně orientovaných jedinců začaly vznikat také organizace, které tyto jedince různě podporují, propagují nebo pomáhají bojovat za jejich práva.

V roce 1969 došlo v New Yorku k tzv. Stonewallským nepokojům, které bývají milně označovány za začátek boje za práva LGBT skupin. Snahy o získání práv pro tyto skupiny jsou však v západní kultuře o něco starší. V odborné literatuře je za prvopočátek považován začátek 20. století na území dnešní Velké Británie a Německa. V Británii byla v roce 1914 založena Britská společnost pro studium psychologie pohlaví. O čtyři roky později byl v Německu založen Sexuologický ústav, který mimo jiné zkoumal příčiny vzniku homosexuality. V roce 1933 probíhaly prvopočátky hnutí za práva sexuálních menšin, avšak během druhé světové války Hitler obnovil tzv. paragraf 175, který kriminalizoval jak mužský homosexuální styk, tak ženský. Usvědčení gayové či lesby byly nuceni nosit růžový trojúhelník. Ve 40. a 50. letech se však pomalu znovu začali objevovat organizace, které chtěli získat práva pro homosexuálně orientované jedince. Mezi nejznámější patřily Amsterdamský společenský klub, los angeleská Mattachinská společnost nebo Dcery Billitis. Vznikem těchto spolků došlo k napomáhání zrušení zákonů kriminalizujících homosexuální styk. (Zikmund – Lender ed., 2011, s. 6)

Ve společnosti byly také prováděny výzkumy zjišťující, jak některé kultury homosexuální chování přijímají. V roce 1951 takový výzkum provedli Ford a Beach, který dokazoval, že v některých kulturách je homosexuálního chování poměrně kladně přijímáno. 49 etnických skupin, tj. 64% jejich souboru, tolerovalo alespoň některé formy homosexuálního chování. (Weiss, 2010, s. 110)

V 70 letech 20. století začali LGBT pomalu pronikat také do veřejného světa televize, kdy se začaly v seriálech vytvářet fiktivní LGBT postavy jako např. homosexuálně orientovaný policista a podobně. V 80. letech však vypukla pandemie HIV a AIDS, což bylo přičítáno v první řadě LGBT. (Zikmund – Lender ed., 2011, s. 6)

V civilizovaných zemích se však šíření HIV infekce podařilo výrazně omezit. Jedinou skupinou mezi homosexuály kde přibývá nakažených, jsou mladí gayové. Příčin proč se tak děje existuje několik. Jde například o nedostatečnou informovanost týkající se možnosti nákazy,

při pohlavním styku nepoužívají kondom, v některých případech dochází k úmyslnému pokusu druhou osobu nakazit. (Procházka, 2002, s. 20)

Dle Zvěřiny (2003, s. 124) jsou především homosexuální muži náchylní k sexuální promiskuitě. Předně je muž biologicky disponován k větší promiskuitě a sejdou-li se homosexuálním páru dva muži, pak má z jejich biologické predispozice následky.

V roce 1969 se v jednom z New Yorkských gay barů zrodilo moderní hnutí za práva LGBT. Od tohoto okamžiku začala média zajímat LGBT. Reklamní trh se začal zajímat o homosexuální muže a lesbické ženy. Podporu jim vyjádřilo během několika let velké množství známých firem jako například:

- **Levis** – už v roce 1992 se značka spojovala s organizacemi bojujícími za práva LGBT
- **Disney World** - Disney park často pořádá tzv. "gay days", které byly dokonce napadeny skupinkou anti-gay bojovníků. Ti se rozhodli letět nad parkem s letadlem, které za sebou táhlo bannery varující před gay days
- **Starbucks** – Starbucks podpořil gay svatby ve státě Washington výrobou krásného duhového kelímku
- **Microsoft** - v roce 2005 společnost veřejně podpořila zákon, který měl upravovat někdejší diskriminaci gayů a leseb ve státě Washington.
- **Pepsi** – společnost darovala 1 mil USD organizaci PFLAG (Parents, Families and Friends of Lesbian and Gays) na podporu kampaně Human Rights Campaign (Zikmund – Lender ed., 2011, s. 7)

V české společnosti byla až do roku 1989 homosexualita tabu. Změna nastala například v kinematografii filmy Zkouškové období nebo Rekviem pro panenku (1991), kde byly vyobrazeny kruté, násilnické lesby. Do roku 2002 však o homosexualitě vznikaly především dokumenty. V dalším odvětví a to v literatuře vzniklo dílo Rok perel od kritikou označované lesbické autorky Zuzany Brabcové. Mimo jiné začali být také populární podniky pro gaye a lesby. Jedná se o různé kluby, festivaly, opakující se party a podobně. Začali je navštěvovat nejen homosexuálové, ale také heterosexuálně orientované ženy a to z důvodu, že je v klubu neobtěžují muži. (Zikmund – Lender ed., 2011, s. 42)

Od loňského roku je také pořádáno hlasování Gay roku, ve světě je pak volen Mr. Gay World. Během několika let došlo také na poli známých tváří ke coming outu a společnost i v naší zemi začala být k LGBT více tolerantní. Stále se však můžeme ještě setkat s diskriminací těchto jedinců nebo také s homofobií. A právě těmto dvěma pojmům se bude nyní věnovat.

2.1 Homofobie

Termín homofobie představuje všechny možné obavy nebo také pocity, které lidé mají při kontaktu s jedinci, kteří jsou homosexuálně orientováni. Strach z neznámého a málo obvyklého bývá skutečným jádrem homofobie. (Zvěřina, Budinský, 2004, s. 108)

Homofobie pochází z řeckých slov *homós* stejný a *phóbos* strach a poprvé toto označení použil v roce 1972 americký psycholog George Weinberg. Byly používány i jiná pojmenování předsudků vůči homosexuálním jedincům a také k homosexualitě, avšak Weinbergův termín se ujal a začal používat. (Drápal, 2013, s. 173)

Homofobii můžeme významově vyložit jako určitý osobní postoj, který se vyznačuje nepřátelským chováním proti sexuálním orientacím nebo pohlavním orientacím, jež jsou zastoupeny v menšině. Obecně tedy proti lidem, kteří nezapadají do obvyklých genderových norem. V souvislosti s genderovými stereotypy rozlišujeme dvě formy homofobie:

- Negativní postoje vůči lidem, kteří projeví svoji homosexualitu, bisexualitu nebo transsexualitu
- Negativní postoje vůči lidem, kteří se odlišují svým vzhledem či chováním od tradičních představ o „správném“ muži či „správné“ ženě a jsou proto označováni za homosexuály či lesby (Smetáčková, Braun, 2009, s. 149)

V případě homofobie jsou tyto nepřátelské postoje namířené proti homosexuálům. V případě nenávisti k bisexuálním lidem byl zaveden termín bifobie. Je-li nenávist zaměřena proti lidem s transexuální orientací je používán termín transfobie. Všechny tyto tři jevy mají ve své podstatě zakořeněny velmi podobné projevy a neshodují se pouze v některých konkrétnostech. (Smetáčková, Braun, 2009, s. 150)

Pokud homosexuálně orientovaný jedinec začne tyto negativní postoje cítit vůči sobě on sám, mluvíme o homofobii internalizované. (Weiss, 2002, s. 110)

V České společnosti je i navzdory rostoucí toleranci homofobie stále rozšířená. Setkat se s ní můžeme již na základních školách. Žáci i žákyně přejímají předsudky ze společnosti a v období dospívání což se může projevit takzvanou homofobní šikanou.

Dle Smetáčkové a Brauna (2009, s. 17) homofobní šikanou rozumíme dlouhodobé a opakované verbální nebo také fyzické napadání člověka z důvodu, že není heterosexuál nebo také z důvodu, že se odlišně chová či odlišně vypadá.

Mezi projevy homofobní šikany patří například vtipy, obrázky, komentáře o homosexualitě, které jsou zesměšňující nebo hanlivé a urážlivé a dále také verbální urážky vůči konkrétním chlapcům či dívkám. (Smetáčková, Braun, 2009, s. 29)

Homofobní šikana a obtěžování bývá namířena proti třem skupinám studujících:

- Homosexuální, bisexuální a transsexuální žáci a žákyně, kteří svoji sexualitu již projevili a jsou za to vylučováni z kolektivu
- Žáci a žákyně, kteří mají ve své rodině nebo okolí homosexuální, bisexuální a transsexuální lidi
- Žáci a žákyně, kteří jsou svým vzhledem a chováním odlišní od většiny dívek a chlapců to znamená, že nesplňují tradiční genderové představy o maskulinitě a feminitě a je kvůli tomu vůči nim použito označení gay nebo lesba míněno jako nadávka (Smetáčková, Braun, 2009, s. 30)

V České republice byla provedena studie, která dokazovala, že s projevy homofobní šikany či s obtěžováním se na střední škole setkala více než třetina gayů či lesbických dívek. Výsledky také ukázaly, že existují značné genderové rozdíly, homosexuální chlapci uvedli téměř dvojnásobnou zkušenost se šikanou či obtěžováním než lesbické dívky. Homofobie a stejně tak i homofobní šikana se více objevuje v chlapeckém prostředí nežli v dívčím. (MŠMT, 2010)

Tabulka 1 Rizikové a projektivní faktory týkající se homofobie.

Rizikové faktory	Doména	Protektivní faktory
Mužské pohlaví a gender	Biologické pohlaví a genderová identita	Ženské pohlaví a gender
Pravicový extremismus	Společenská hnutí	Tolerance k menšinám
Nejistota o vlastní pohlavní identitě	Psychosexuální identita	Stabilní psychosexuální identita
Nízká inteligence a nedostatek vzdělání	Kognitivní funkce	Vyšší inteligence a vzdělání
Sklony k agresivním projevům	Chování	Sebekontrola, podpora formou psychosociálních programů

2.2 Diskriminace

Diskriminace vychází z latinského slova *discriminare*, což znamená rozlišovat a představuje nerovné chování vůči jednotlivcům na základě jejich příslušnosti k určité sociální kategorii nebo zvýhodňování či nezvýhodňování celé sociální kategorie. Její běžnou podobu má za-
mezení přístupu ke vzdělání, k pracovním příležitostem, ke zdrojům, statusům a podobně. Může mít podobu i aktivní agrese, jako je například týrání, lynčování, sexuální obtěžování. (Hnilica, 2010, s. 18)

Diskriminaci rozlišujeme:

přímou – označuje jednání, kdy se s danou osobou zachází méně příznivě než by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci například z důvodu rasy, etnického původu, pohlaví nebo sexuální orientace

nepřímou – označuje jednání, kdy na základě zdánlivého neutrálního rozhodnutí nebo praxe, je ze zakázaného důvodu (rasa, etnický původ, pohlaví, sexuální orientace apod.) osoba znevýhodněna oproti ostatním (Bobek, Boučková, Kühn, 2007, s. 53)

Antidiskriminační právo Evropské unie diskriminaci dále rozlišuje: sexuální obtěžování, obtěžování, pronásledování, pokyn k diskriminaci, navádění k diskriminaci

Antidiskriminační zákon diskriminační důvody rozděluje do 8 skupin:

1. Rasa a etnický původ
2. Národnost
3. Pohlaví
4. Sexuální orientace
5. Věk
6. Zdravotní postižení
7. Náboženské vyznání, víra a světový názor
8. Vícenásobná diskriminace (Boučková, Havelková, 2010, s. 43-105)

Diskriminace homosexuálně orientovaných osob má velmi dlouhou historii. Za druhé světové války byli kromě Židů, Romů terčem nacistického holokaustu, homosexuální styk byl v některých demokratických zemích donedávna trestný. V mnoha zemích také není stále povoleno uzavírat registrované partnerství či sňatky, adoptovat děti a dochází také k diskri-

minaci v řadě soukromoprávních i veřejnoprávních záležitostech. Ve spojitosti s povinnostmi, které plynou z členství v Evropské unii, je dnes sexuální orientace chráněna diskriminačním důvodem. (Hnilica, 2010, s. 20)

Pro historický vývoj práv sexuálních menšin byly důležité tři kroky – „dekriminalizace“, „nediskriminace“ a legalizace partnerských vztahů homosexuálně orientovaných jedinců. Rok 1791 byl zásadním okamžikem pro dekriminalizaci, kdy byl homosexuální styk vyňat z francouzského trestního řádu. Druhým krokem byla nediskriminace, kdy byl roku 2009 v České republice přijat antidiskriminační zákon v souladu s antidiskriminačními předpisy Evropské unie. V roce 2006 pak proběhlo schválení zákona o registrovaném partnerství, což umožnilo legalizovat gayům i lesbám své vztahy na právní úrovni. (Kolektiv autorů, 2014, s. 72)

V České republice byl proveden výzkum zabývající se zkušenostmi českých gayů, lesbicky orientovaných žen a také bisexuálů se společenskými formami diskriminace. Výsledky ukázaly, že navzdory větší otevřenosti homosexuálně orientovaných jedinců je jejich negativní zkušenost s diskriminací méně častá než v ostatních zemích Evropské unie kde proběhl stejný výzkum. (Weiss, 2010, s. 110)

Také organizace GAY INICIATIVA v ČR provedla v letech 2002 - 2003 vlastní průzkum Společenské diskriminace lesbických žen, gay mužů a bisexuálů v České republice. Z celkových 267 respondentů bylo 171 gayů, 10 bisexuálních mužů, 62 lesbiček a 24 bisexuálních žen. Průzkum se mimo jiné zabýval zkušenostmi LGB s diskriminací, fyzickým násilím, verbálním obtěžováním a diskriminací v zaměstnání. S alespoň jednou z forem diskriminace se setkala 65 % dotázaných. S vyšším vzděláním rostl počet těch, kteří se s diskriminací neseťkali. Zajímavým zjištěním bylo, že lidé v Praze tvořili nejmenší podíl těch, kteří diskriminaci nezažili. Zkušenost s fyzickým násilím mělo 15 % dotázaných a verbálního obtěžování (slovní či písemné), výhrůžky či vydírání od okolí zažilo 38 % souboru. Častější zkušenost s verbálním obtěžováním měly ženy než muži či bisexuálové. (Gay iniciativa, 2003)

V následující kapitole jsme si shrnuli postoj společnosti a také se seznámily s některými výzkumy, které ukazují určité zlepšení tolerance společnosti k LGB. K tomu nejdůležitějšímu určitě patří schválení registrovaného partnerství, kterému se budeme věnovat v poslední kapitole. Nejprve se s tímto pojmem seznámíme a dále se budeme věnovat jeho schválení nejen u nás ale i ve světě.

3 REGISTRované PARTNERSTVÍ

Registrovaným partnerstvím rozumíme právní institut, který právně upravuje vztahy mezi dvěma muži nebo dvěma ženami. Zákon registrované partnerství charakterizuje jako trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví, vzniklé způsobem, který stanovuje zákon. (Štěpánková, Čížinský, 2006, s. 4)

Registrované partnerství je podle zákona trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé způsobem stanoveným zákonem. Partnerem se tak stává osoba, která partnerství uzavřela. (Česko, 2006)

V otázkách partnerského spolužití, vzniknou po uzavření registrovaného partnerství partnerům nové práva a povinnosti především vůči novému partnerovi/partnerce :

- Společné záležitosti partnerství
- Zastupování druhého partnera/partnerky
- Vyživovací povinnost mezi partnery/partnerkami
- Majetkové vztahy
- Nájem bytu
- Vyživovací povinnost po skončení partnerství
- Dědění (včetně práva na ochranu osobnosti)
- Informace o zdravotním stavu
- Společně posuzované osoby pro účely různých dávek
- Důsledky v trestním právu (Štěpánková, Čížinský, 2006, s. 4)

Registrované partnerství se uzavírá prohlášením, které musí být dobrovolné a z vlastní svobodné vůle. Na rozdíl od heterosexuálních sňatků se neuzavírá před starostou či zastupitelem, ale před matrikářkou/matrikářem. Prohlášení nemusí být veřejné a ani také nijak slavnostní a není třeba svědků. Odehrává se na místě, kde určí matriční úřad. Může se jednat například o kancelář nebo slavnostní sál. Partneri mohou požádat o vlastní žádost, kde chtějí prohlášení uskutečnit, avšak matriční úřad není povinen těmto žádostem vyhovět. Při prohlášení není možné se nechat zastoupit na základě plné moci, oba partneri, kteří partnerství chtějí uzavřít, musí být přítomni osobně. (Štěpánková, Čížinský, 2006, s. 7)

Uzavření partnerství se zapisuje do knihy registrovaného partnerství. Jedná se o novou matriční knihu, doposud existovaly pouze knihy narození, úmrtí a manželství. Do knihy registrovaného partnerství se zapisuje nejen jeho vznik, ale také zánik. Dále je vydán list osvědčení, že bylo uzavřeno registrované partnerství. Jedná se o obdobu oddacího listu. Partnerství se také vyznačuje do občanského průkazu – kolonka „stav.“ (Štěpánková, Čížinský, 2006, s. 8)

3.1 Registrované partnerství v České republice

V České republice se registrované partnerství snažilo v roce 1992 prosadit Sdružení organizací homosexuálních občanů (SOHO). V prvním stádiu probíhala snaha seznámit veřejnost s jejich záměrem prosazení registrovaného partnerství a také se snažili získat názor odborníků. V roce 1994 byl sepsán první konkrétní návrh začlenění registrovaného partnerství do Zákona o rodině a také do Občanského zákoníku. Byla vytvořena také první petice, která byla určena veřejnosti na podporu registrovaného partnerství v České republice. (Gay iniciativa, 2007)

V roce 1995 se SOHO obrátilo na prezidenta České republiky Václava Havla a také na předsedu vlády Václava Klause a předsedu Poslanecké sněmovny a parlamentu Milana Uhdeho s žádostí o podporu. Návrh byl předložen všem příslušným institucím, avšak v listopadu téhož roku byl zamítnut. V letech 1997 – 1999 proběhly další neúspěšné pokusy o schválení návrhu zákona o registrovaném partnerství osob téhož pohlaví. (Gay iniciativa, 2007)

Až další poslanecký návrh z dubna 2005 byl schválen poslaneckou sněmovnou 16. prosince 2005 a pak senátem 26. ledna 2006. Prezident republiky Václav Klaus však zákon vetoval. Veto bylo nakonec přehlasováno poslaneckou sněmovnou dne 15. března 2006. Institut registrovaného partnerství tak v ČR platí od 1. července 2006, kdy nabyl účinnosti zákon č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů. Od schválení platnosti zákona o registrovaném partnerství jej jen během prvních dvou let využilo 582 párů, 428 mužských a 154 ženských párů. Od roku 2006 do konce prvního pololetí roku 2012 bylo uzavřeno 1390 registrovaných partnerství, 963 mezi muži a 427 mezi ženami. (Drápal, 2013, s. 198)

Partnerství se uzavírá před pověřeným matričním úřadem, kde oba partneři stejného pohlaví učiní prohlášení, že do partnerství vstupují dobrovolně ze své vlastní svobodné vůle. Oba partneři následně předloží doklady potřebné pro platné uzavření partnerství, matriční úřad

po té provede zápis do knihy registrovaného partnerství. Stejně jako u manželství nesmí partnerství uzavírat osoby v přímé příbuzenské linii ani sourozenci. Partnerství také není možno uzavřít, pokud jeden z páru nedosáhl 18 let a nemá způsobilost k právním úkonům, nebo pokud je jeden již v platném partnerství. Zákon o registrovaném partnerství také upravuje práva a povinnosti, které uzavřením vznikají. Partneři jsou si rovnocenní, rozhodují společně, zastupují se v běžných věcech a také zde platí vyživovací povinnost, stejně jako v manželství. Zánik registrovaného partnerství nastává v případě smrti jednoho z partnerů, nebo pokud o zrušení partnerství rozhodne soud. (Česko, 2006)

V případě, že by některý z partnerů projevil vůli stát se osvojitelem, trvající registrované partnerství mu to dle českého práva neumožňuje. Avšak rada vlády pro lidská práva toto ustanovení považuje za diskriminační a vyzvala ministra vlády pro lidská práva, aby vládě předložil nápravu tohoto stavu, který je v rozporu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod i s ústavním pořádkem České republiky. Partneři nemohou dítě adoptovat ani spolu, ani dítě druhého partnera. Novela byla předložena roku 2014 Poslanecké sněmovně a v případě schválení by umožňovala osvojení dítěte registrovanými partnery, pokud by mělo v rodném listě uvedeno jen jednoho rodiče, nebo pokud by jeho druhý rodič o něj nepečoval a souhlasil s osvojením. (Gay iniciativa, 2007)

Páry stejného pohlaví mají v současnosti podle zákona právo adoptovat dítě v těchto zemích Evropské unie: Belgie, Dánsko, Lucembursko, Nizozemí, Španělsko, Švédsko a Velká Británie. Možnost adoptovat děti svého partnera/partnerky platí v Německu a Finsku. (Gay iniciativa, 2007)

3.2 Registrované partnerství ve světě

Zemí, která jako první umožnila homosexuálním párům registrované partnerství, bylo v roce 1989 Dánsko. Partnerství zaručovalo stejná práva jako párům žijícím v manželství s výjimkou adoptovat dítě, které není jednoho z partnerů. V roce 1994 přišlo ke změně zákona a páry získali právo adopce biologických potomků jednoho z partnerů. (Gay iniciativa, 2007)

Další zemí, která povolila registrované partnerství, byla v roce 1993 Norsko a v roce 2001 byla registrovaným párům umožněna pěstounská péče. Per-Kristian Foss, tehdejší ministr financí, jako první člen norské vlády uzavřel v roce 2002 se svým partnerem registrované partnerství.

Další severskou zemí bylo Švédsko, které partnerství povolilo v roce 1995, v roce 2003 jako

první na světě švédská vláda umožnila adopce a také možnost mezinárodní adopce tj. i ze zahraničí. V roce 2005 došlo k dalšímu pokroku a to pro lesbické páry žen, kterým bylo povoleno umělé oplodnění. O dva roky později dokonce luteránská církev schválila církevní sňatky osob stejného pohlaví. (Gay iniciativa, 2007)

K severským zemím se v průběhu let přidaly i další země jako například Island, Grónsko, Španělsko, Velká Británie a Francie, které umožňují nejen registrované partnerství, ale také registrovaným partnerům povolují adopci dětí. Od roku 2009 v těchto zemích postupně proběhlo také uzákonění sňatků stejnopohlavních párů. Tam, kde došlo k povolení sňatků osob stejného pohlaví, však může docházet k problémům, které souvisí s případným rozvodem. Například do Kanady, která sňatky uzákonila v roce 2005, se začalo sjíždět velké množství homosexuálů, aby zde sňatek uzavřeli. Uzavřít sňatek je jednoduché, aby se však člověk mohl rozvést, musí v Kanadě nejméně rok žít. Což se ukázalo jako problém a Kanada začala uvažovat o změně legislativy, která by umožňovala rozvod i párům, kteří v ní trvalé bydliště nemají. (Drápal, 2013, s. 199)

Dalšími mimoevropskými zeměmi, kde je uzákoněno registrované partnerství nebo obdobný institut vymezující práva a povinnosti pro soužití stejnopohlavních párů je například Argentina, která jako první latinskoamerická země legalizovala na celonárodní úrovni sňatky homosexuálních párů, včetně adopce dětí v roce 2010. V roce 2006 se na africkém kontinentu stala Jihoafrická republika první zemí, která povoluje nejen registrované partnerství, ale také stejnopohlavní manželství. (Gay iniciativa, 2007)

I přes to, že většina zemí povoluje ať už to registrované partnerství nebo stejnopohlavní sňatky, stále najdeme země, kde toto právo není povoleno. Například v rámci zemí Evropské unie se jedná o Bulharsko, Itálii, Lotyšsko, Litva, Polsko, Rumunsko a Slovensko. (Vaše Evropa, 2016)

O zavedení registrovaného partnerství usilují gayové a lesby po celém světě. Nejčastěji argumentují tím, že registrované partnerství či jeho vyšší stupeň, manželství, jim zaručí respekt společnosti a ulehčí po formální stránce jejich soužití. Odpůrci registrovaného partnerství a manželství homosexuálních párů prohlašují, že manželství je institut, jehož hlavním cílem je vytvořit rodinu, tj. porodit děti. Osoby stejného pohlaví nejsou schopny toto kritérium přirozenou cestou splnit, tudíž by jim nemělo být dovoleno uzavřít svazek. Tato kritika se ozyvá především z řad konzervativně a nábožensky orientované části populace.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODOLOGIE VÝZKUMU

Homosexuálně orientovaní lidé, to jsou ti, o kterých se stále ještě i dnes velmi často v široké společnosti hovoří. Někdy se člověk může setkat i s tím, že si na homosexuály dokonce někdo ukáže prstem, jakoby to byl někdo úplně odlišný, než je on sám. Bohužel se stále můžeme setkat s diskriminujícím chováním, i přesto, že Česká republika je demokratický stát, kde by měl mít každý člověk svá lidská práva a svobodu vůle a projevu. Hlavním tématem bakalářské práce je pohled homosexuálů na naši společnost. Dále se práce zabývá i tím, jak na homosexuály nahlíží a jaký k nim vytváří postoj jejich blízké okolí, tak i široká veřejnost.

Současná výzkumná šetření týkající se homosexuality a homosexuálů jsou prováděna především z pohledu veřejnosti, což pro nás byl hlavní důvod uskutečnit výzkumné šetření z opačné strany, tedy z pohledu homosexuálů. Nástrojem výzkumného šetření byl zvolen kvalitativní výzkum a metodou výzkumu polo strukturovaný rozhovor.

4.1 Výzkumné cíle

Hlavním výzkumným cílem je zjistit názory homosexuálů na chování české společnosti vůči nim. Dále jsme si v souvislosti s hlavním výzkumným cílem stanovili také **dílčí výzkumné cíle**:

- Zjistit názor homosexuálů na jejich postavení v české společnosti
- Popsat vztahy homosexuálů s rodinou a okolím
- Popsat vztahy homosexuálů v zaměstnání
- Zjistit názor homosexuálů na registrované partnerství

4.2 Výzkumné otázky

Na základě výzkumných cílů jsme si sestavili výzkumné otázky, ze kterých jsme vycházeli při vytváření otázek k polo strukturovanému rozhovoru.

Hlavní výzkumnou otázkou je: Jaký je názor homosexuálů na chování české společnosti vůči nim?

Dílčí otázky vycházející z výzkumných cílů jsme zvolili následovně:

Jaký je názor homosexuálů na jejich postavení v české společnosti?

Jak homosexuálové vnímají vztahy s rodinou a okolím?

Jak vnímají homosexuálové své postavení v zaměstnání?

Jaký je názor homosexuálů na registrované partnerství?

4.3 Technika sběru dat

V kvalitativním výzkumu je rozhovor nejčastěji používanou metodou sběru dat a označujeme jej jako hloubkový rozhovor. Za hlavní dva typy hloubkového rozhovoru označujeme polo strukturovaný rozhovor, který vychází z předem připravených otázek nebo témat. Naopak nestrukturovaný rozhovor může být založen na jedné otázce a dále se výzkumník dotazuje na základě informací, které mu zkoumaný účastník poskytne. (Švaříček, Šed'ová, 2007, s. 159-161).

Pro naše výzkumné šetření jsme zvolili kvalitativní výzkum a jako metodu sběru dat jsme použili polo strukturovaný rozhovor. Domníváme se, že díky této metodě bude poskytnut respondentům rozsáhlý prostor pro jejich odpovědi.

4.4 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor tvoří homosexuálně orientovaní muži ve věku 24 – 30 let, z důvodu zaměřenosti naší práce pouze na homosexuálně orientované muže. Respondenti byli zvoleni na základě záměrného výběru. Jedná se o respondenty, kteří se narodili nebo dlouhodobě žijí v Brně. Jména a doplňující informace o respondentech jsou uvedeny v tabulce pro lepší přehlednost. Na přání respondentů jsou uvedena pouze jejich křestní jména, která budeme dále používat k identifikaci.

Tabulka 2 Základní údaje o výzkumném souboru.

RESPONDENT	VĚK	ZAMĚŠTNÁNÍ
Jirka	24	Prodavač
Lukáš	24	Telefonní operátor
Martin	27	Lékař
Petr	29	Kadeřník
Gustavo	30	Projekt manažer

4.5 Realizace výzkumu

Výzkum byl realizován s respondenty žijícími v Brně a na základně vzájemné domluvy rozhovor probíhal v jejich domácím prostředí, tedy v jejich bytech. Rozhovor probíhal bez větší nervozity s ohledem na to, že s respondenty jsme byli seznámeni dříve, než byli osloveni k rozhovoru. Ze strany respondentů panovala velká ochota podělit se o informace a názory z jejich životů. Rozhovor trval průměrně 25 minut.

Na začátku rozhovoru byli respondenti seznámeni s tématem naší bakalářské práce a jejím hlavním cílem. Také byli požádáni o souhlas k pořízení zvukového záznamu. Následně jim byly položeny nejprve otázky týkající se jejich věku a práce. Následovaly otázky týkající se jejich dětství, dospívání a uvědomování si sexuality a jejich sexuální orientace. Zajímali jsme se také o jejich coming out a reakce nejen rodiny, ale také okolí. V další části rozhovoru byly respondentům pokládány otázky týkající se tolerance nejen v zaměstnání, ale také ve společnosti, když například navštěvují kulturní akce a podobně. V závěrečné části byly pokládány otázky na názor na registrované partnerství.

Sběr dat byl uskutečňován pomocí polo strukturovaného rozhovoru, který tvořil 22 otázek. Podle těchto otázek jsme postupovali, avšak v závislosti na odpovědích respondentů jsme většinu otázek rozšiřovali a doplňovali. K položeným otázkám neměl nikdo ze strany respondentů výhrady a byly zodpovězeny všechny, které jsme si předem připravili. Pouze respondent Lukáš projevil v samotném závěru lítost nad délkou rozhovoru, který by si dle jeho slov vydržel povídat spoustu dalších hodin.

Následně proběhlo pomocí zvukového záznamu přepsání do písemné podoby.

5 ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT

V této kapitole se budeme zabývat analýzou získaných informací od našich respondentů, které jsme získali pomocí rozhovorů. Zpracování informací jsme provedli pomocí otevřeného kódování. Po přepisu ze zvukové stopy do písemné podoby jsme si rozhovory několikrát detailně přečetli a následně hledali shody v odpovědích nebo také společné prvky ve větách. Dle Švaříčka, Šed'ové (2007, s. 211), může být jednotkou kódu slovo, sekvence slov, věta či odstavec. Pro lepší orientaci a přehlednost jsme shody označili různými barvami a také jsme jim přiřadili pojmenování. Po získání všech kódů jsme si utvořili seznam, podle kterého jsme se zařazovali do vytvořených kategorií. Zařazení kódů probíhalo na základě jejich podobnosti nebo také souvislosti. Vytvořené kategorie a kódy jsme si graficky upravili.

Obrázek 1 Schéma kategorií a kódů

Pořád jsem to já <ul style="list-style-type: none">• Puberta• Nejlepší kamarád• Mámin hodný syn	Pohled za oponu <ul style="list-style-type: none">• Otloukánek• Pohodová práce• Přijetí společnosti• Tady nechci být	Horečka sobotní noci <ul style="list-style-type: none">• Hlavně nezávazně• Kdo hledá najde	Vezmeš si mě? <ul style="list-style-type: none">• Ve zdraví i nemoci• Manželství vs registrace
--	--	--	--

5.1 Pořád jsem to já

V této kategorii jsou zahrnuty kódy, které se týkají uvědomění si homosexuální orientace a coming outu nejen u blízkých přátel, ale také u rodiny.

Tato kategorie obsahuje kódy: puberta, nejlepší kamarád, mámin hodný syn.

Když respondenti hovořili o svém dětství, ani jeden z nich v tuto dobu ještě svoji odlišnost nijak nevnímal. To dokládá odpověď Lukáše: *„Už jako malý děcko, dejme tomu, když mi bylo 6 let, kolem těch 6 – 7, hrál jsem si především s holkama, měl jsem panenky a takový věci. No a rodiče mě v tom podporovali, ti byli úplně v pohodě, kupovali mi takový hračky, jaký jsem chtěl, nikdy to nijak neřešili. No, a takže, já jsem to nějak nevnímal, že by to mělo něco znamenat, protože tu sexualitu jsem nevnímal, že jo, že by to mělo něco znamenat. Jsi prostě děcko a hraješ si.“*

Respondenti se až na Petra shodují, že si svoji sexuální orientaci začali uvědomovat v časovém rozmezí 14 -15 let. Pouze Petr se až do 18 let domníval, že je bisexuální. V tomto období se také se svou orientací poprvé svěřili blízké osobě. Martin se svěřil jako první svojí matce, se kterou měl dobrý vztah, zatím co Gustavo, Lukáš, Petr i Jirka se svěřili svým nejlepším kamarádům. Ani jeden z nich díky svému přiznání o nikoho blízkého nepřišel. Gustavo uvedl: *„To byl můj nejlepší kamarád a to jsme přesně...to bylo dávno...tsss, já jsem jako vnímal, že jsem byl gay a to, ale to mě trvalo dlouho, až jsem si to ověřil, jakože než jsem to řekl na veřejnosti. Já jsem potkal kamaráda z dětství, já jsem ho potkal na takových stránkách....můžu to říct? Jasně! Všechno řekni...jako pro gaye? Ano, tam jsme se potkali a bavili jsme se a já jsem se zmínil. A jak zareagoval? Dobře! On byl taky gay, to je dobře. (smích)“*

Z rodiny se jako první rozhodli svěřit svým matkám a jak samy uvádějí, bylo to především z důvodu, že s matkou vycházeli lépe než s otci, kterým se svěřili později buď to sami nebo požádali matku, aby o jejich homosexuální orientaci otci řekla ona sama. Jak uvádí Jirka: *„Tak mamka mně řekla....no ona z toho byla smutná, protože se bála. Všude v televizi nebo v médiích pořád valí do hlavy, jako prostě, že gayové to je špatně...no dřív...ted' už ne, že jsou prostě pohlavní nemoci, které mají hlavně gayové a jak gaye bijou a tak se prostě bála. Ona je z malé vesnice, tam ty informace nejsou takové, jako ve velkých městech. Tady v Brně je to každému jedno.“*

5.2 Pohled za oponu

Následující kategorie se věnuje kódům, které se týkají dospívání respondentů, jejich práce a života ve společnosti a také míst, kde se stále ještě respondenti necítí dobře.

Kategorie obsahuje kódy: otloukánek, pracovní pohoda, přijetí společnosti, tady nechci být.

V období dospívání si člověk začne uvědomovat svou osobnost. Napodobuje myšlenky, které jsou charakteristické pro jeho dobu, nebo napodobuje nějaký svůj idol. Bouří se proti autoritám, obzvláště proti rodičům. Člověk začne navazovat a poznávat přátelství, lásku. V tomto věku pozná také násilí i zklamání a probíhají u něj náhlé změny nálad. Neustále pozoruje svoje tělo a jeho změny. Právě v tomto období dochází k objevování sama sebe, své sexuality a podobně. Někteří jedinci mohou však v tomto období znamenat i projevy šikany. Šikana označuje fyzické i psychické omezování či týrání slabšího jedince v kolektivu. Dochází k ní ve všech skupinách věkových i sociálních. Setkat se s ní můžeme v jakémkoliv typu škol a školských zařízeních, sportovním klubu, ale i v rodině či v zaměstnání. Jak uvádí Lukáš: „... *ted' jsem se chtěl k tomu dostat na té základce to bylo nejhorší. A to mám i strach o své malé sourozence, protože děti jsou mnohem zákeřnější než dospělý. Dospělý jsou jako taky samozřejmě zákeřný, taky dělají zlé věci, ale oni to umí tak nějak zamaskovat. Ale ty děti, ty ti to vpálí do ksichtu, úplně na tvrdo, úplně sprostě a ted' Ti to jako ublíží. A navíc děti tě jako fyzicky napadají. Takže já jako na základce, to bylo nejhorší, to bylo úplně katastrofální teda. Šikana, mlácení a nadávání, no hrozný to bylo. No potom na učňáku už to bylo takový, že už ty lidi byli větší, takže samozřejmě taky blbé řeči a poznámky, ale mnohem míň. Navíc už na té praxi, jak jsem říkal, jsem se střetl s dospělýma lidma a už se to tolik neřešilo prostě. No a takže ten problém vnímá jako u těch dětí a primitivů na vesnici.*“ Se slovními útoky na základce a nepříjemnými poznámkami se setkal také Jirka, a jak uvedl Petr, i jeho tato nepříjemná zkušenost potkala při noční cestě hromadnou dopravou, kde došlo i k fyzickému napadení. Martin i Gustavo uvedli, že se vždy pohybovali v prostředí, ve kterém se s ničím takovým potýkat nemuseli. Naopak všichni respondenti se shodují na tom, že v práci kvůli své orientaci nikdy problém neměli, spíše naopak. To dokládá odpověď Jirky: „ *Třeba v práci kde jsem pracoval, to bylo třeba ve Zlatých Stránkách. Tak tam jsme byli s kamarádem oba gayové a ten kancl jsme si jako tak podmanili pod sebe. Všichni byli rádi, že tam jsme, dělali jsme hodně srandu.*“

Také Lukáš uvádí: „*Chodím do práce, normálně se pohybuju mezi gayama, navíc bydlím ve velkém městě, že jo. Takže to máš prostě spoustu takových lidí. Jenom u nás v kanceláři, jsme kancelář 20x20metrů a je tam kolik, ježíš, 20 lidí a z toho jsou tam 2 lesby a 3 gayové. No takže jako a to je jako jenom jedna kancelář a potom je dalších x kanceláří a tam všude pobíhají další gayové. Takže to znamená, že tohle neřeším.*“

S chováním společnosti vůči homosexuálům jsou naši respondenti spokojeni a vnímají, že naše společnost začíná přijímat homosexualitu jako běžný jev a společnost je čím dál více tolerantní. Jak dodává Petr: „*Myslím si, že česká společnost je tolerantní, když to srovnám s jinými zeměmi. S Polskem, Slovenskem, Chorvatskem.....na to, že jsou naši sousedi, tady je situace mnohem lepší.*“

Přesto však stále existují místa, kde se necítí dobře a která neradi navštěvují. Petr uvádí: „*Ehm tady v Brně nemám problém. Nepříjemná místa byla, když jsem žil krátce v Jihlavě. Ta je všeobecně známá, že je tam hodně katolíků, tak tam nebylo dobrý se vyjadřovat. Tam jsem se občas cítil špatně...*“ Podobné pocity uvádí také Lukáš, který na otázku, jestli jsou nějaká místa, kde se necítí ve společnosti dobře, uvedl: „*Kostel. To mě děsí. To je úplně katastrofa, to je hrozné. Proč? Jako je to krásné ty památky a všechno, ale ti zfanatizovaní lidi, jak se tam klaní Bohu, to mně hrozně vadí no.*“

Gustavo a Jirka se naopak shodli v odpovědích, že místa kde se necítí dobře, jsou akce, kde se mohou vyskytnout členové hnutí skinheads nebo příznivců metalových skupin. Jak ale oba uvedli, takovým místům a akcím se snaží vyhýbat.

5.3 Horečka sobotní noci

Třetí kategorie se zabývá kódy související s hledáním partnerů v naší společnosti, navštěvováním gay klubů a portálů.

Kategorie obsahuje kódy: hlavně nezávazně, kdo hledá, najde.

Respondentů jsme se zeptali na to, za jakým účelem navštěvují gay kluby, zda je jejich množství dostačující vzhledem k tomu, že na klubové scéně tyto kluby tvoří menšinu. Na otázku, zda jsou tu gay kluby na dobré úrovni, Petr uvedl: „*No málo...no tak samozřejmě Praha je známá tím, že jich je tam hodně. Praha je vyhlášené velkoměsto gayů. V Brně tady je pár klubů, je to katastrofa, až na jeden možná, ale to je takový rodinný klub, přátelský. Ale jinak teda nic moc.*“

Dále nás také zajímalo, jak se s partnery seznamují a zda využívají portály a aplikace speciálně jen pro homosexuály jako je například seznamovací aplikace Grinder.

Z odpovědí našich respondentů jasně vyplývá, že do klubů chodí především za zábavou nebo náhodným sexem. Jak uvádí Martin: *„Navštěvuju jak hetero tak homosexuální kluby, chodím se tam především odreagovat, ale novým seznámením se tam nebráním. Na lov tam ale nechodím.“* Mezi nejnavštěvovanější gay seznamku patří iboys.cz a velké oblibě se také těší mobilní aplikace Grinder. Jedná se o aplikaci vytvořenou výhradně pro homosexuálně a bisexuálně orientované muže, díky níž se mohou seznámit mezi sebou navzájem. Byla vytvořena v roce 2009 a v současné době je přístupná ke stažení ve 192 zemích světa a denně je na ní aktivních přes 2 miliony uživatelů. Na otázku týkající se navštěvování portálů pro gaye uvádí Jirka: *„Joo určitě navštěvuju. Hlavně jakože portály iboys.cz ten je největší a pak jsou ostatní portály jako třeba Colorplanet. To je server, který pořádá gaypride v Praze a pak jsou různé servery jako Loui, je spousta serverů a v Česku je jich hrozně moc.“*

V názorech, zda je těžké si ve společnosti najít partnera se respondenti shodují, že najít si ho není těžké, problém je však v tom, že je těžké z čeho vybírat. To dokazuje odpověď Martina, který uvádí: *„Myslím, že partnera v České republice není těžké si najít, ale výběr mezi gayi, kteří jsou buď na seznamkách, nebo chodí do klubu, jsou jedni a ti samí. Gayové, kteří tato místa nenavštěvují, jsou lukrativnější, jako noví partneři.“*

Všichni respondenti jsou dlouhodobě bez partnerů, pouze Gustavo žije několikátým rokem ve vztahu s Lukášem, který je také našim respondentem.

5.4 Vezmeš si mě?

Poslední kategorie je, jak již napovídá její název, zaměřena na otázky týkající se registrovaného partnerství, názoru na něj a důvody, kvůli kterým by byli ochotni registrované partnerství uzavřít.

Kategorie obsahuje kódy: ve zdraví i nemoci, manželství versus registrace

Registrovaného partnerství je v České republice platné od 1. července 2006, kdy nabyt účinnosti zákon č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů. V roce 2008 byl zákon novelizován, šlo však spíše o právně-technickou změnu a v rozsahu práv a povinností z partnerství plynoucích nedošlo k zásadním změnám. Ani jeden z našich respondentů není a nebyl registrován. Na otázku týkající se toho, co by je přimělo se registrovat, kromě lásky ke druhé osobě převažovala odpověď, že v případě hospitalizace

partnera by jim byly podány informace, které jim nemusí být jinak sděleny. Shoda panovala také při názoru na registrované partnerství. Respondenti se shodují, že registrované partnerství za plnohodnotný svazek nepovažují. Paradoxem ovšem je, že při otázce zda ví, jaká práva a povinnosti registrované partnerství přináší, odpovídali, že se tolik o registrované partnerství nezajímali a úplně do něj nevidí. Lukáš uvedl: *„No chtělo by to svatby komplet, chápeš. No mělo by to být všechno na stejné úrovni. Já přesně nevím, já do toho tolik nevidím, protože jsem se o to tolik nezajímal. No já nevím, ale tak snad jsme lidi, máme stejný práva ne, tak proč by to nemohlo být rovnocenné úplně.“*

Při otázkách týkající se registrovaného partnerství jsme se setkali také s názorem na jeho označení, kdy Martin uvedl: *„...jako plnohodnotný svazek mi to nepřijde. Už jen z toho názvu registrovaný, jako bych byl nějaký nemocný....nějaký jiný druh.“*

6 INTERPRETACE DAT DLE VÝZKUMNÝCH CÍLŮ

V předchozí části jsme se pokusili objasnit odpovědi na otázky týkající se tolerance, vztahů s rodinou a okolím, vztahů na pracovišti a také odpovědi na otázky týkající se registrovaného partnerství.

Hlavní výzkumným cílem našeho výzkumu bylo zjistit názory homosexuálů na chování české společnosti vůči nim. Na základě získaných odpovědí lze říci, že čím více doba postupuje kupředu, tím je chování společnosti ke gayům méně předpojaté a netvoří se přemíra vzájemných konfliktů. Jirka, Petr, Lukáš, Gustavo i Martin se v české společnosti cítí dobře, přesto se najdou skupiny lidí nebo místa, kterým se snaží vyhýbat. Překvapivou odpovědí je, že se jedná především o místa spojená s vírou, jako jsou kostely. Především Lukáše taková místa, jak sám uvedl, děsí.

Jak vyplývá z rozhovorů, v dětství a období dospívání zažívali naši respondenti posměšky a šikanu. Zatím co Jirka se setkal s verbálními útoky, Lukáš i Petr byli oběťmi fyzických útoků. To potvrzuje teorie Smetáčkové a Brauna, (2009, s. 26-27), kteří uvádí, že homofobní šikana se projevuje dlouhodobým obtěžováním, používáním urážlivých poznámek a ignorováním žákyň a žáků, kteří nejsou heterosexuální. V současné době ani jeden z dotazovaných není terčem urážek a kvůli své orientaci nemá problémy, jak, na pracovišti, tak v běžném životě. Ve společnosti se cítí relativně bezpečně, nemají strach navštěvovat kluby jak homosexuální tak heterosexuální.

Při popisování vztahů s rodinami jsme zaznamenali, že se vztahy i po přiznání homosexuální orientace s rodinou nezměnili. Respondenti mají s členy rodiny stále dobré vztahy, důležitou osobou je pro ně matka. Byl to první člen rodiny, kterému se se svou orientací přiznávali. Pozitivním zjištěním je také to, že ani jeden z dotazovaných nepřišel o žádné přátele, jen z toho důvodu, že není heterosexuálně orientován.

V otázkách registrovaného partnerství jsme zjistili, že ani jeden z respondentů není registrován a o výhodách a nevýhodách partnerství nemají příliš informací. Přesto se však shodli, že by raději uvítali možnost sňatků.

Náš výzkum se zabýval pohledem homosexuálů na českou společnost, na to jak vnímají chování okolí vůči nim a jak se v české společnosti cítí. V souvislosti s výsledky našeho výzkumu navrhuje prevenci homofobní šikany především na základních a také středních

školách. Přímo tomu tématu se věnuje doplňkový výukový Homofobie v žákovských kolektivech, která je určena pro základní a střední školy.

ZÁVĚR

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí a to teoretické a praktické. Teoretickou část jsme rozdělili do tří kapitol. První kapitola se věnovala homosexualitě, homosexuálnímu chování a také vzniku a historii homosexuality. Seznámili jsme se s pojmem coming out.

Dále jsme se věnovali homosexualitě a společnosti, termíny homofobie a diskriminace, se kterou se lidé s homosexuální orientací mohou ve svém životě setkat. Poslední kapitola byla zaměřena na registrované partnerství nejen u nás, ale i ve světě.

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jaký názor mají homosexuálové na chování vůči nim. V praktické části jsme si popsali zvolenou techniku a metody sběru dat. Seznámili jsme se s výzkumným souborem, který jsme si pro naši práci záměrně vybrali. Provedli jsme analýzu dat metodou otevřeného kódování a získané kódy zařadili do vytvořených kategorií. Následně jsme provedli analýzu a interpretaci dat a sdělili doporučení pro praxi.

Na základě našeho výzkumu se domníváme, že zvýšenou pozornost je třeba věnovat žákům a studentům na základních a středních školách, kde se homofobie a homofobní šikana vyskytuje ve větší míře. Děti, které jsou oběťmi, se totiž mnohdy neumí bránit tak jako dospělí a ze škol si tak mohou po celý život nést psychické následky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BOBEK, Michal, Pavla BOUČKOVÁ a Zdeněk KÜHN (EDS). *Rovnost a diskriminace*. 1 vydání. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-71-79 -584 1.
2. BOUČKOVÁ, Pavla, Barbora HAVELKOVÁ, Kristina KOLDINSKÁ, Zdeněk KÜHN, Eva KÜHNOVÁ a Markéta WHELMANOVÁ. *Antidiskriminační zákon: Komentář*. 1 vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978- 80-7400-315-8.
3. BRZEK, Antonín a Jaroslava PONDĚLÍČKOVÁ - MAŠLOVÁ. *Třetí pohlaví?*. Praha: Scientia medica, 1992. ISBN 80-85526-03-4.
4. DRÁPAL, Dan. *Vztahy, sex, rodina: Velký rozvrat a cesta k obnově*. 1 vydání. Praha: Návrat domů, 2013. ISBN 978-80-7255-304-4.
5. FANEL, Jiří. *Gay historie*. 1 vydání. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-7272-010-4.
6. FREUND, Kurt. *Homosexualita u muže*. 1 vydání. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1962. ISBN 08-042-62.
7. HNILICA, Karel. *Streotypy, předsudky, diskriminace: Pojmy, měření, diskriminace*. 1 vydání. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1776-3.
8. JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. 1 vydání. Praha: Portál, 2001. ISBN 80 - 7178 - 535 - 0.
9. JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80–718-4954-5.
10. NEDBÁLKOVÁ, Kateřina, 2007. *Láska je láska.. když choděj kluci s klukama a holky s holkama*. Brno: GaTe. ISBN 978–80–239–9050–8.
11. KOLEKTIV AUTORŮ. *Děti a jejich sexualita: rádce pro rodiče a pedagogy*. 1 vydání. Brno: CPress, 2014. ISBN 978-80-264-0290-9.
12. PROCHÁZKA, Ivo. *Coming out: průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe*. 1 vydání. Brno: STUD Brno, 2002. ISBN 80-238-8850-1.
13. SMETÁČKOVÁ, Irena a Richar BRAUN. *Homofobie v žákovských kolektivech*. 1 vydání. Praha: Úřad vlády České republiky, 2009. ISBN 978-80-7440-016-2.
14. ŠTĚPÁNKOVÁ, Martina a Pavel ČIŽINSKÝ. *Registrované partnerství pro začínající*. 1 vydání. Brno: STUD Brno, 2006. ISBN 80-239-7821-7.
15. ŠVARŤÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ a kol. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. 1 vydání. Praha: Portál s.r.o., 2007. ISBN 978-80-7367-313-0.

16. WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-634-9.
17. WEISS, Petr. *Sexuologie*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8.
18. ZIKMUND - LENDER (ED.), Ladislav. *Texty o (queer) reprezentaci, kultuře, vizualitě*. 1 vydání. Praha: o. s. Charlie, 2011. ISBN 978-80-903904-8-5.
19. ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuologie: (nejen) prolékaře*. 1. vydání. Brno: Cerm, 2003. ISBN 80-7204-264-5.

Internetové zdroje:

20. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2010. *MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT, ©2010 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/>
21. ČESKO. Zákon č. 115 ze dne 26. 1. 2006 o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů [online]. *Zákony pro lidi*, ©2016 [cit. 2016-04-25]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-115#cast8>
22. Vaše Evropa. *Registrované partnerství*. [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: http://europa.eu/youreurope/citizens/family/couple/registered-partners/index_cs.htm
23. Česká televize. *O homosexualitě*. [online]. © 2008 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10211487240-experiment/208572233190007-4/2813-o-homosexualite/>
24. Gay iniciativa. *Registrované partnerství*. [online]. 2003 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://gay.iniciativa.cz/www/index.php?page=clanek&id=374>
25. *Interkulturní vzdělávání: Příručka nejen pro středoškolské pedagogy* [online]. Praha: Lidové noviny, 2002 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: https://www.varianty.cz/download/docs/128_interkulturni-vzde-la-va-ni-i.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

LGBT lesby, gaye, bisexuály a transgender osoby

s. strana

SOHO Sdružení organizací homosexuálních občanů

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 Schéma kategorií a kódů</i>	<i>36</i>
--	-----------

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Rizikové a projektivní faktory týkající se homofobie.25

Tabulka 2 Základní údaje o výzkumném souboru.34

SEZNAM PŘÍLOH

PI Schéma polo strukturovaného rozhovoru

PII Rozhovor č. 1 Lukáš

PŘÍLOHA P I: SCHÉMA POLOSTRUKTUROVANÉHO ROZHOVORU

1. Jaký je tvůj věk?
2. Jsi student nebo pracuješ? Kde pracuje nebo co studuješ?
3. Kdy sis uvědomil, že tě přitahují osoby muži?
4. Jak jsi vnímal svou odlišnost v dětství? Vnímal jsi ji vůbec? Preferoval jsi kamarády spíše mezi kluky nebo dívkami?
5. Kdo byl první, komu ses se svou orientací světil? Jak zareagoval? V kolika letech? Jak reagovali?
6. Myslíš si, že rodiče/nejbližší rodina tušili, že jsi homosexuál?
7. Přišel jsi díky svému přiznání o někoho blízkého? Proč si myslíš, že se s Tebou přestal stýkat? Z jakého důvodu je pro něj těžké přijmout Tvou orientaci?
8. Vědí o tvé orientaci v práci?
9. Řekl jsi jim to sám nebo se to "nějak" dozvěděli? Po jaké době jsi jim to sdělil? Vadí Ti, že v práci ví, že jsi homosexuál?
10. Měl jsi někdy kvůli své orientaci problémy nebo konflikty v práci? Pokud ano, jaké? A jak se vyřešily?
11. Přišel jsi někdy kvůli své orientaci o práci? Jak v takovém případě zdůvodnili výpověď?
12. Setkal ses někdy s nepříjemnou poznámkou na Tvou osobu spojenou s homosexualitou
13. Omezuje Tě v něčem homosexualita? Pokud ano, v čem?
14. Myslíš, že současná společnost v ČR přijala homosexualitu jako běžný jev? Mezi kterými lidmi vnímáš největší odtažitost/opovržení/nesouhlas? Je nějaké prostředí, kde se kvůli své orientaci cítíš vyloženě "nesvůj"?
15. Cítíš se být okolím nějak diskriminován? Pokud ano, jakým způsobem, jak to vnímáš?

16. Myslíš si, že je k homosexuálně orientovaným lidem současná společnost dost tolerantní? Pokud ne, proč?
17. Je těžké najít partnera? Pokud ano, z jakých/jakého důvodu? Jakým způsobem hledáš partnery? Poznáš, jestli je druhý muž gay?
18. Navštěvuješ gay kluby a podobná zařízení? Chodíš se do těchto klubů pouze bavit nebo zejména vyhledávat partnery?
19. Vyhledáváš portály, kde se můžeš setkat i s jinými homosexuály? Tvé přátele tvoří spíše homosexuálové nebo i heterosexuálové?
20. Jaký je tvůj názor na registrované partnerství? Je pro Tebe registrované partnerství plnohodnotný svazek? (myšleno tak, to není stejné jako manželství, legislativně je to trochu jinde) Vadí Ti, že homosexuálové nemohou uzavírat manželství, ale pouze registrované partnerství? Vnímáš v tom nějaký rozdíl?
21. Patříš mezi registrované páry? Pokud ne, chtěl bys registrované partnerství uzavřít? Co Tě přimělo k tomu registrované partnerství uzavřít?

PŘÍLOHA P II: ROZHOVOR Č. 1 LUKÁŠ

1. *Jaký je tvůj věk?*

24

2. *Jsi student nebo pracuješ? Kde pracuješ nebo co studuješ?*

Pracuju v reklamní agentuře.

3. *Kdy sis uvědomil, že tě přitahují osoby muži?*

Tak to bylo v 15, už jsem to věděl, to už mi bylo jasné. A potom vlastně už jako malý děčko, dejme tomu když mi bylo třeba 6 let, kolem těch 6 -7, hrál jsem si především s holkama, měl jsem panenky a takový ty věci. No a rodiče ty mě v tom podporovali, ti byli úplně v pohodě, kupovali mi takový hračky, jaký jsem chtěl, nikdy to nějak neřešily. No, a takže no já jsem to nějak nevnímal, že by to mělo něco znamenat, protože tu sexualitu jsem nevnímal, že jo, že by to mělo něco znamenat. Jsi prostě děčko a hraješ si.

4. *A v kolika letech ses svěřil rodičům?*

No mamce v 15, domluvil jsem se s ní, že to řekne babičce a ta babička s tou jsem se domluvil, že to řekne dál a dál a vlastně celá má rodina to pak věděla v 15. No a otci, jelikož to snáší hůř takové věci, tak tomu jsem to řekl až v 18.

5. *Jak zareagovali?*

No tak jakože mamka...no celá rodina úplně komplet, kromě toho otce to přijala úplně v pohodě, nikdo to neřešil, všichni úplně v pohodě. S babičkou jsem se vždycky bavil o chlapech a tak a s mámou už teď taky.

6. *A táta?*

No a táta..no jako no dobrý. Tak..zhruba první rok se o tom nemluvalo a teď už žiju s přítelem jako normálně a už dobrý.

7. *Kdo byl první, komu ses se svou orientací svěřil? Jak zareagoval?*

Mamce. No počkej, úplně první to byla vlastně kámoška. Lucka a té jsem to řekl jako úplně první a přijala to úplně v pohodě. I ostatní kamarádi, nikdo to neřešil.

8. *Myslíš si, že rodiče/nejbližší rodina tušili, že jsi homosexuál?*

Joo, ježiši nás to věděla půlka rodiny

9. Přišel jsi díky svému přiznání o někoho blízkého?

Nee.

10. Vědí o tvé orientaci v práci?

Jooo vědí to všichni.

11. Řekl jsi jim to sám nebo se to "nějak" dozvěděli? Po jaké době jsi jim to sdělil? Vadí Ti, že v práci ví, že jsi homosexuál?

No tak třeba jakože do první práce, do které jsem přišel, tam už bylo plno gayů, takže tam se to vědělo tak nějak okamžitě. Do druhé práce, tam jsem o tom nějak tak postupně mluvil no a do této, které jsem přišel teď je taky plno gayů, takže tam je to jako v klidu.

12. A vadí ti to, že se to tam ví?

Nee, úplně právě by mě vadilo, kdyby se to nevědělo.

13. Proč?

Protože, se není za co stydět a za čím se skrývat.

14. Měl jsi někdy kvůli své orientaci problémy nebo konflikty v práci?

Neeee. Nikdy. joo jednou na učňáku, jsem byl jako těžkej puberták, to mi bylo tak 18 no a to jsme dělali učňák v kuchyni v Olomouci v Globusu. A tam byla tam taková jakási Ruska a ona byla hrozně jako nábožensky založená a tak měla nějaké kecy, že je to proti Bohu a tak. A ona byla už nějak kolem 40 a tak sem jí dal tak nějak jako jasně najevo, že to si nesmí dovolit takový věci říkat i přesto, že mi bylo 18 a jí 40. A postavilo se tam za mě právě spousta lidí, s tím, že tam byli na pracovišti i jiní gayové taky. Protože jako gayové jsou všude.

15. Přišel jsi někdy kvůli své orientaci o práci? Jak v takovém případě zdůvodnili výpověď?

Neee, v životě nikdy. Ježíšmaria nikdy.

16. Setkal ses někdy s nepříjemnou poznámkou na Tvou osobu spojenou s homosexualitou?

Joo, v pubertě. Třeba jakože na základce. Jakože na základce, na učňáku ani ne, na učňáku jako teda taky, ale spíš na té základce. Protože to je to co si jako třeba myslím, že je hroznej problém, že u těch teďka když jsem dospělý tak je to v pohodě. Chodím do práce, normálně

se pohybuju mezi gayema, navíc bydlím ve velkém městě, že jo. Takže to máš prostě spoustu takových lidí. Jenom u nás v kanceláři, jsme kancelář 20x20metrů a je tam kolik, ježiš, 20 lidí a z toho jsou tam 2 lesby a 3 gayové. No takže jako a to je jako jenom jedna kancelář a potom je dalších x kanceláří a tam všude pobíhají další gayové. Takže to znamená, že tohle neřeším. No takže, ježiš teď jsem úplně zapomněl, co jsem chtěl říct. (smích) No takže prostě, když je člověk v práci a už je v tom dospěláckém životě tak to se tolik neřeší, protože ti lidi už jsou velcí a většinou obzvlášť v těch větších městech jsou na to zvyklí. Na těch vesnicích je to samozřejmě horší, že jo tam si to člověk nemohl něco takového prezentovat nebo jako mohl by, ja to normálně prezentuju, protože já jsem z malého města a tam to o mně všichni vědí..sousedí..všichni..s přítelem tam přijedu, s mýma malýma sourozencema tam chodíme po městě, všichni čumí a mě je to úplně jedno. Ba naopak. Ať se hezky podívají.

17. A stalo se ti, že tě někdo fyzicky napadl?

Nee. No a tak právě, teď jsem se chtěl k tomu dostat na té základce, to bylo nejhorší. A to mám i strach o své malé sourozence, protože děti jsou mnohem zákeřnější než dospělý. Dospělý jsou jako taky samozřejmě zákeřný, taky dělají zlé věci, ale oni to umí tak nějak zamaskovat. Ale ty děti, ty ti to vpálí do ksichtu, úplně na tvrdo, úplně sprostě a teď ti to jako ublíží. A navíc děti tě jako fyzicky napadají. Takže já jako na základce, to bylo nejhorší, to bylo úplně katastrofální teda. Šikana, mlácení a nadávání, no hrozný to bylo. No potom na učňáku už to bylo takový, že už ty lidi byli větší, takže samozřejmě taky blbé řeči a poznámky, ale mnohem míň. Navíc, už na té praxi, jak jsem říkal, jsem se střetl s dospělýma lidma a už se to tolik neřešilo prostě. No, a takže ten problém vnímá jako u těch dětí a primitivů na vesnici.

18. Omezuje Tě v něčem homosexualita? Pokud ano, v čem?

Neee.

19. Myslíš, že současná společnost v ČR přijala homosexualitu jako běžný jev?

Joo,to 100%.

20. Existují lidé, mezi kterými vnímáš největší odtazitost/opovržení/nesouhlas?

Tak to víš, že jo. Tak jako je spousta třeba taková ti náboženští lidé.

21. Je nějaké prostředí, kde se kvůli své orientaci cítíš vyloženě "nesvůj"?

Do kostela. To mě děsí. To je úplně katastrofa, to je hrozné.

22. Proč?

Jako je to krásné ty památky a všechno, ale ti zfanatizovaní lidi, jak se tam klaní Bohu, to mně hrozně vadí no.

23. Cítíš se být okolím nějak diskriminován? Pokud ano, jakým způsobem, jak to vnímáš?

Vůbec ne. Maximálně, když jsme třeba s kamarádama v Brně a potkáme bandu vyholených, že, tak mají třeba blbé kecy. Zvláště, když je někdo z kamarádů výrazný.

24. Myslíš si, že je k homosexuálně orientovaným lidem současná společnost dost tolerantní? Pokud ne, proč?

Joo určitě.

25. Je těžké najít partnera? Poznáš, jestli je druhý muž gay?

Já bych řekl, že tak jak vždycky v ostatních společnostech. No nee, to vždycky. Když si mě začne prohlížet tak to poznám, že. Smích. Tak to vidíš, když jdou po té ulici, to vidíš.

26. Navštěvuješ gay kluby a podobná zařízení?

Ehmm ano.

27. Chodíš se do těchto klubů pouze bavit nebo zejména vyhledávat partnery?

Noo nevím, jestli partnery přímo. Smích. No too, no nevím no too...no tak jakože na diskotéky, no tak já nevím tam si asi partnera...no vlastně našel jsem si tam partnera no ale to je takový jako..chápeš, sex. (Smích)

28. Vyhledáváš portály, kde se můžeš setkat i s jinými homosexuály?

Dřív jo, než jsem měl partnera

29. Tvé přátele tvoří spíše homosexuálové nebo i heterosexuálové?

Homosexuálů jednoznačně. (smích)

30. Jaký je tvůj názor na registrované partnerství?

No, že by to chtělo jako svatby komplet, chápeš.

Není to pro tebe plnohodnotný svazek jako svatba tedy?

No právě, že ne to by mělo být všechno na stejné úrovni. Jako já přesně nevím, já do toho tolik nevidím, protože jsem se o to tolik nezajímal. No já nevím, ale tak snad jsme lidi, máme všichni tak nějak stejný ne tak, proč by to nemohlo být rovnocenné úplně.

31. Patříš mezi registrované páry? Co Tě přimělo k tomu registrované partnerství uzavřít?

Nee. Tak já nevím, tak ono je to dobrý kvůli tomu, že, ta svatba ta manželka má přístup co se týká toho manžela, když ho srazí auto a leží v nemocnici a mě by tam nemuseli pustit. Pokud já si toho člověka vezmu a pokud se nepletu tak já mám potom právo o tom manželovi vědět to co ta žena.

32. Ještě bych se chtěla zeptat, jestli máš pocit, že čím jsi starší, je ta společnost tolerantnější?

Já nevím, mně to připadne pořád stejně tolerantní, protože jsem z generace, kdy už to bylo normální. Ale když jsem se bavil se svými kamarádama, co byly za totáče tak jako samozřejmě, že se to obrovsky posunulo. Už je to mnohonásobně lepší.

33. A když vyrazíš do společnosti, třeba tady v Brně nebo jsi se, že na tebe někdo zaútočí ze společnosti? Když tě třeba vidí, že se s partnerem vedete za ruce?

My se za ruce nevedeme. To třeba se jako se necítím dobře. Víím, že jako hodně lidí to dělá, víím, že plno lidí to neřeší, především v těch větších městech jako je Praha a v jiných zahraničních městech. Tady v ČR bych řekl, že jenom právě ta Praha ani to Brno na to není úplně vhodný, protože tady jako je to malý a tady se na tebe ty lidi dívají. Jako chodí tady tak, vidíš, to, ale hrozně málo, že v té Praze jdeš a na každém rohu to potkáš. Jako holky jo, lesby ty už se tady tak vodí, ty už to neřeší ani v malých městech. V možná v takových těch malých, hodně malých městech to třeba to...ale to víš, že jsou to lesby a nejsou to kámošky...to poznáš, že je to lesba no.